

Δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας

Στις 17 Οκτωβρίου 2019 η συνελθούσα σε συνεδρία Ιερά Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας προέβη σε δήλωση σχετικά με την κατάσταση, η οποία διαμορφώθηκε στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος κατόπιν διεξαγωγής εκτάκτου συνελεύσεως της Ιεράς Συνόδου Ιεραρχίας στις 12 Οκτωβρίου 2019 για το ουκρανικό εκκλησιαστικό (πρακτικά αριθμ. πρωτ. 125).

Μέλη της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας έλαβαν γνώση των αναρτηθέντων στα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως εγγράφων της εκτάκτου Συνελεύσεως της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ελλάδος από 12^{ης} Οκτωβρίου 2019 και ειδικότερα δε του Ανακοινωθέντος της Συνόδου και της Εισηγήσεως του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου με θέμα «Αυτοκεφαλία Εκκλησίας Ουκρανίας», διά της οποίας εισηγείται «τὴν ἀναγνώρισιν...τῆς Αὐτοκεφαλίας τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς ἀνεξαρτήτου Δημοκρατίας τῆς Οὐκρανίας».

Εφόσον η υπό τον Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Ονούφριο αυτοδιοίκητος Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία με 95 αρχιερείς, πλέον από 12 χιλιάδες ενορίες, πλέον από 250 Ι. Μονές και δεκάδες εκατομμύρια πιστούς παραμένει κανονικώς ενωμένη με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας και ούτε ζήτησε αυτοκεφαλία από κανένα, προφανώς πρόκειται περί αναγνώρισεως των σχισματικών παρατάξεων της χώρας. Ενωρίτερα ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος προχωρούσε σε επανειλημμένες δηλώσεις περί αναγνώρισεως του Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Ονούφριου ως μόνου κανονικού Προκαθημένου της ἐν Ουκρανία Ορθόδοξου Εκκλησίας (με τελευταία τέτοια δήλωση να είχε κάνει εἰς ἐπήκοον ὅλων στη Σύναξη Προκαθημένων των κατὰ τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιῶν τον Ιανουάριο 2016). Ἐν τούτοις, στο τέλος του ἔτους 2018 ο Πατριάρχης Βαρθολομαῖος σε ἀντίθεση με τις παλαιότερες του δηλώσεις και χωρίς να εἶναι κανονικώς αρμόδιος, ἀνευ μετανοίας και ἀποκηρύξεως του σχίσματος «ἀποκατέστησε» ὄσους καθαιρέθηκαν, ἀναθεματίσθηκαν ἢ οὐδέποτε εἶχαν οὔτε κανονική χειροτονία, ἀλλὰ οὔτε και την τυπική ἀποστολική διαδοχή. Ἐπικεφαλῆς της νεόδμητης δομῆς ἀνέλαβε ἄνθρωπος με «χειροτονία» ἀπὸ τον καθηρημένο και ἀφορισμένο ἀπὸ την Εκκλησία πρῶν μητροπολίτη Κιέβου Φιλάρετο Ντενισένκο. Ο τελευταῖος και αὐτός «ἀποκαταστάθηκε» «εἰς τὸ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα» ἀπὸ τον Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ ἀμέσως μετὰ ἀποχώρησε ἀπὸ την ἀρτι συγκροτηθεῖσα «ἐκκλησία», ἀνακοινώνοντας την ἀνασύστασιν της παλαιότερης σχισματικῆς αὐτοῦ παρατάξεως, την οποία χαρακτηρίζει «πατριαρχεῖο Κιέβου».

Περί δύσκολης θέσεως, στην οποία περιήλθε η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία κατόπιν αντικανονικῆς νομιμοποιήσεως του ουκρανικοῦ σχίσματος ἀπὸ την Κωνσταντινούπολη, καθῶς και βίας και διωγμῶν, που ἐξαπέλυσαν σε βάρος των πιστῶν τέκνων της οι πρῶνι ἀρχές της Ουκρανίας, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας κατ'ἐπανάληψιν πληροφόρησε τις ἐκκλησιαστικῆς ἀρχές της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ελλάδος. Στις 9 Οκτωβρίου, λίγες ἡμέρες πρὶν την μνημονευθεῖσα ἐκτακτὴ Συνέλευσιν της Ιεραρχίας, ο Πατριάρχης Μόσχας και Πασῶν των Ρωσσιῶν Κύριλλος ἀπέστειλε ἀδελφικὸ Γράμμα πρὸς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνῶν και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο με προτροπή να ἀπέχουν ἀπὸ μονομερεῖς ἐνέργειες και να μην προβαίνουν σε «ἐσπευσμένες ἀποφάσεις μέχρις ὅτου τὸ Ἅγιον Πνεῦμα συναγάγη πάντας τοὺς Προκαθημένους τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν και συνενεργήσῃ αὐτοὺς ὥστε, διὰ κοινῶν προσπαθειῶν, ἐξ ὀνόματος συμπάσης τῆς Ἁγίας, Καθολικῆς και Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας να εὐρωμεν λύσιν, με τὴν ὁποίαν να εἶναι ἀναπαυμένοι οἱ πάντες και ἡ ὁποία θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῆς παρούσης κρίσεως».

Λύπη προκαλεί ότι την ανάγκη εσπευσμένης και μονομερούς αναγνώρισης της αντικανονικής σχισματικής κοινότητας ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος την αιτιολογεί με σειρά εσφαλμένων και ψευδών επιχειρημάτων, τα οποία κατ'επανάληψιν είχαν αναιρεθεί όχι μόνο από ιεράρχες, επιστήμονες και θεολόγους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, αλλά και από αρκετούς επιφανείς αρχιερείς, ιερείς και θεολόγους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος.

Δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα η θέση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου ότι «ή Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας...παρέμεινε πάντοτε εἰς τὴν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου». Το έτος 1686 διὰ Γραμμάτων του Παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου και της Ιεράς Συνόδου της Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας η μητρόπολη Κιέβου υπάχθηκε στη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Μόσχας. Επί 300 και πλέον έτη όλη η Ορθοδοξία, συμπεριλαμβανομένης και της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος, αναγνώριζε την επί της μητροπόλεως Κιέβου κανονική δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Μόσχας. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τους ιερούς κανόνες της Εκκλησίας, για τις δικαιοδοσιακές διαφορές ισχύει παραγραφή 30 ετών (25^{ος} καν. της Πενθέκτης Συνόδου).

Όλα τα παραπάνω αγνοήθηκαν από τις δύο Επιτροπές της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος, στις οποίες ανετέθη η εξέταση του ουκρανικού εκκλησιαστικού. Στα πορίσματά τους οι Επιτροπές, κατά τον μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων Σεραφεΐμ, «παραθεωροῦν τὴν ζῶσα παράδοσι τῆς ἀπὸ 300 περίπου χρόνων ἐξαρτήσεως τῆς Μητροπόλεως Κιέβου καὶ πάσης Οὐκρανίας ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Ρωσίας. Αὐτὴ ἄλλωστε ἡ πραγματικὴ ἀπεικονίζεται σὲ ὅλα τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέχρι καὶ τὸ ἐφετεινὸ. Παραβλέπουν, ἴσως, τὸ γεγονός ὅτι ὁ νῦν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.Βαρθολομαῖος διὰ Πατριαρχικῶν Γραμμάτων (1992 καὶ 1997) ἀναγνρίζει τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κιέβου καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν ἐπιβληθεισῶν κανονικῶν ποινῶν εἰς τοὺς νῦν ἀποκαθαρθέντας καὶ ἀποκατασταθέντας καθηρημένους καὶ σχισματικὸς κληρικούς».

Δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και ο ισχυρισμός του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου ότι δήθεν «ἐπειδὴ τὸ Πατριαρχεῖν Μόσχας ἀπουσίασεν ἀπὸ τὰς ἐργασίας τῆς Συνόδου τῆς Κρήτης, κατὰ τὸ 2016, δὲν ἐδόθη ἡ δυνατότης συζητήσεως τοῦ θέματος τῆς χορηγήσεως τοῦ αὐτοκεφάλου». Στην πραγματικότητα το θέμα του αυτοκεφάλου αποσύρθηκε από την Ημερήσια Διάταξη της Συνόδου πολύ ενωρίτερα κατόπιν επίμονης παρακλήσεως του Πατριάρχου Βαρθολομαίου. Τώρα πλέον καθίσταται οφθαλμοφανές ο λόγος της ως άνω κινήσεως. Άλλωστε στις συνεδριάσεις της Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικής Επιτροπής των ετών 1993 και 2009 εκπρόσωποι όλων των κατά τύπους Ορθοδόξων Εκκλησιών κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με την τάξη χορηγήσεως του αυτοκεφάλου, η οποία προβλέπει: α) συγκατάθεση της Τοπικής Συνόδου της κυριάρχου Μητρὸς Εκκλησίας ώστε η μερίδα αυτής να λάβει το αυτοκέφαλο, β) εξασφάλιση από τον Οικουμενικό Πατριάρχη της συναινέσεως όλων των κατά τύπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, η οποία εκφράζεται ομοφώνως από τις Συνόδους αυτών, γ) με συγκατάθεση της Εκκλησίας Μητρὸς και πανορθόδοξη συναίνεση επισήμως ανακηρύσσεται το αυτοκέφαλο με την έκδοση του Τόμου, ο οποίος «ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, συμμαρτυρούντων ἐν αὐτῷ διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων τῶν ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, πρὸς τοῦτο προσκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου». Σχετικά με το τελευταίο σημείο, δεν συμφωνήθηκε μόνον πλήρως η τάξη υπογραφῆς του Τόμου, αλλά αυτό δεν αναιρεί τις προηγούμενες συμφωνίες, οι οποίες είχαν επιτευχθεί επί των λοιπών σημείων. Στις Συνάξεις των Προκαθημένων των ετών 2014 και 2016 η αντιπροσωπεία του Πατριαρχείου Μόσχας καθώς και εκπρόσωποι ενίων αδελφών Εκκλησιών, επέμειναν στην ένταξη του θέματος του αυτοκεφάλου στην Ημερήσια Διάταξη της Συνόδου. Η Ρωσική Εκκλησία δέχθηκε τελικά την απόσυρση αυτού του ζητήματος από την Ημερήσια Διάταξη της Συνόδου μόνον όταν τον Ιανουάριο 2016 ο Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, παρουσία των λοιπών Προκαθημένων, διαβεβαίωσε ότι η Αγιωτάτη Εκκλησία της

Κωνσταντινουπόλεως δεν είχε προθέσεις να προχωρήσει σε κάποιες ενέργειες, που να αφορούν στην εκκλησιαστική ζωή στην Ουκρανία, ούτε κατά την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, αλλά ούτε και μετά.

Τα επιχειρήματα, που κατατάσσονται στην εισήγηση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου και παλαιότερα είχαν κατ'επανάληψιν αναιρεθεί, ακολουθούν επακριβώς τη θέση του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Όμως εγείρονται αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον τα συμμερίζεται το πλήρωμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος. Την έλλειψη ομοφροσύνης στους κόλπους της ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος επί του έν λόγω θέματος καθώς και την περιφρόνηση των φωνών των μη συμφωνούντων με την αναγνώριση του ουκρανικού σχίσματος μαρτυρεί ο μητροπολίτης Κυθήρων Σεραφείμ: «Προηγήθησαν οι δύο πολιοί και πολυσέβαστοι Μητροπολίται Καρυστίας κ.Σεραφείμ και Ήλειας κ.Γερμανός, οι όποιοι ώμίλησαν μέ πολλήν σοφίαν και σύνεσιν επί του φλέγοντος τούτου ζητήματος, άναγνωρίσαντες μέν ότι ό Οικουμενικός Πατριάρχης έχει τό κανονικό δικαίωμα τής χορηγήσεως υπό όρους τής Αυτόκεφαλίας, αλλά και ότι ή παρούσα περίστασις είναι πολύ κρίσιμος και άπαιτείται μεγάλη περίσκεψις και έμβριθής μελέτη και εξέτασις, άνευ χρονικής πιέσεως, του όλου δυσχερούς αυτού ζητήματος. Είς αυτό τό «μήκος κύματος» έκινήθησαν και οι Σεβ. Μητροπολίται: Καισαριανής Δανιήλ, Μεσογαίας Νικόλαος, Πειραιώς Σεραφείμ...και ή ταπεινότης μου. Οι Σεβ. Μητροπολίται Δρυϊνουπόλεως Άνδρέας και Αιτωλίας Κοσμάς δέν έλαβον τόν λόγον, αλλά συνετάχθησαν μέ τούς προλαλήσαντας Σεβ. Αρχιερείς. Οι άπουσιάζοντες, αλλά τοποθετηθέντες γραπτώς Σεβ. Μητροπολίται Νέας Σμύρνης Συμεών και Κερκύρας Νεκτάριος προσεγγίζουν μέ τήν ίδια εύαισθησία και προοπτική τό σοβαρόν αυτό Ούκρανικόν ζήτημα».

Στο Γράμμα του προς τη Σύνοδο της Ιεραρχίας και τον Μακαριώτατο Πρόεδρό της ο Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης Συμεών επισημαίνει ότι «τό ουκρανικό αυτόκέφαλο και οι συνθήκες υπό τις όποιες χορηγήθηκε δέν έχουν καμιά όμοιότητα μέ τά άλλα αυτόκέφαλα πού χορηγήθηκαν παλαιότερα» από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Τονίζει ότι «ή αναγνώριση έν τάχει...τών σχισματικών και των λεγομένων «αυτόχειροτονήτων», — παρακαμπτομένης τής κανονικής τοπικής Έκκλησίας, αλλά και του Πατριαρχείου Μόσχας υπό του όποιου καταδικάστηκαν οι σχισματικοί— και ή χορήγηση του αυτόκεφάλου στη νέα εκκλησιαστική δομή γεννά εύλογα έρωτηματικά και προκαλεί άντιδράσεις». Επίσης υποδεικνύει το κανονικώς απαράδεκτο γεγονός συνυπάρξεως «δύο παραλλήλων τοπικών Έκκλησιών» στην Ουκρανία και τον ήδη γενόμενο διχασμό εντός της «νέας εκκλησιαστικής δομής πού έλαβε τό αυτόκέφαλο». Αναφέρει άμεσα το ενδιαφέρον των μεγάλων γεωπολιτικών δυνάμεων για την βεβιασμένη χορήγηση «αυτοκεφαλίας» στους σχισματικούς. Αντιπαραβάλλοντας τη σημερινή κατάσταση της Ορθοδοξίας με τα γεγονότα του Μεγάλου Σχίσματος του έτους 1054, καλεί την ιεραρχία «νά μή σπεύσουμε νά λάβουμε θέση». «Η βεβιασμένη και «στό πόδι» άντιμετώπιση του ζητήματος θά μάς έκθέσει και θά έμπλέξει τήν Έκκλησία μας σέ περιπέτειες. Είναι λάθος νά πιστεύουμε ότι μιά τέτοιου είδους άντιμετώπιση του θέματος συνιστά στήριξη προς τό Οικουμενικό Πατριαρχείο».

Ο Μητροπολίτης Κερκύρας Νεκτάριος, ο όποιος δέν μπόρεσε να παραστεί στην έκτακτη Συνέλευση της Συνόδου Ιεραρχίας της Εκκλησίας του, απεύθυνε Γράμμα προς τη Σύνοδο, όπου ζητά «νά αναβάλουμε τήν λήψη αυτής τής άποφάσεως». Υπογραμμίζει ότι δέν θεωρεί ότι «ό καιρός είναι κατάλληλος για νά λάβουμε άπόφαση επί του άκανθώδους αυτού ζητήματος και έπειδή και οι γεωπολιτικές συνθήκες στην εύρύτερη περιοχή δέν είναι όμαλές, μέ άποτέλεσμα ή όποια άπόφαση νά είναι πιθανόν νά προκαλέσει δυσκολίες στην πατρίδα μας». Ακόμη καλεί την Εκκλησία της Ελλάδος να κάνει «μία άπόπειρα νά μεσολαθήσουμε» ώστε να ξεκινήσει διάλογος μεταξύ των Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως και Μόσχας.

Ως ειδήμων στα θέματα του εκκλησιαστικού κανονικού δικαίου ο Μητροπολίτης Πειραιώς Σεραφείμ δεν μόνον κατέθεσε ενώπιον της Συνόδου μια εμπειριστατωμένη μελέτη, όπου πειστικώς αναίρεσε

την επιχειρηματολογία της εισηγήσεως του Προκαθημένου της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά και διά προφορικών του παρεμβάσεων άσκησε δριμύτατη κριτική στην λεγόμενη «ένωτική σύνοδο» των σχισματικών. Τόνισε ότι «ή συγκληθείσα λεγομένη «ένωτική Σύνοδος» είναι και αυτή άκυρος διότι άπαρτίσθηκε από λαϊκά πρόσωπα και κατά ταύτα ή χορήγηση του καθεστώτος της Αυτόκεφαλίας σέ αυτήν τήν μη ύποστατή «έκκλησιαστική» Δομή άποβαίνει άκυρος». Ακόμη υπογράμμισε ότι απόπειρες δικαιώσεως αυτών των «κανονικών ακυροτήτων» με ανώμαλη κανονική πρακτική, «μέ προσφυγή στην Όθωμανική αίχμαλωσία της Έκκλησίας» και τη χαλεπή περίοδο όταν μερικές κατά τόπους Εκκλησίας τελούσαν σε άμεση εξάρτηση από τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, «παρασιωπούν τήν κανονική της Έκκλησίας τάξι των Αγίων Οικουμενικών Συνόδων». «Ζήτησα από τήν Ίερά Σύνοδο της Έκκλησίας της Ελλάδος – λέγει ο Μητροπολίτης Σεραφείμ – τήν σύγκλησι Πανορθόδοξου Συνόδου για τήν επίλυσι του δυσχερεστάτου αυτού θέματος που έμπλέκεται δυστυχώς ή γεωπολιτική και ή γεωστρατηγική μέ ενέργειες προς όλους τους Προκαθημενους των Αυτόκεφάλων Όρθοδόξων Έκκλησιών. Ταυτοχρόνως έμέμφθην τήν Συνοδική Έπιτροπή επί των Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων διότι ουδέμία εισήγησι παρουσίασε στην Διάρκή Ί. Σύνοδο, στον Μακαριώτατο Πρόεδρο και τήν Ίεραρχία της Έκκλησίας της Ελλάδος για τίς άπόψεις επί του θέματος των λοιπών Αυτόκεφάλων Όρθοδόξων Έκκλησιών και τήν προεκτίμησι των τυχόν συνεπειών για τήν ένότητα της Έκκλησίας, τήν διακοπή της κοινωνίας μέ τήν Έκκλησία της Ρωσσίας και τήν άναγνώριση ύπ' Αύτης Παλαισημερολογιτών έν Ελλάδα. Συγχρόνως άπήντησα στον Πρόεδρο της Έπιτροπής των Νομοκανονικών ότι ο Μητροπολίτης Όνούφριος δέν είχε καμμία δυνατότητα νά συμπράξει στην λεγομένη «ένωτική Σύνοδο» όπως δέν θά είχε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών νά συμπράξει μέ τον άυτοτιτλοφορούμενο ως «Αρχιεπίσκοπο Αθηνών» κ. Παρθένιο Βεζυρέα, καθηρημένο Διάκονο της Έκκλησίας της Ελλάδος».

Το ανακοινωθέν της εκτάκτου Συνελεύσεως της Ίεραρχίας ενημέρωσε για την άπόφαση, η οποία λήφθηκε κατόπιν συζητήσεως του έν λόγω εισηγήσεως. Όμως άγνωστο παραμένει ποιος ακριβώς έλαβε την άπόφαση και υπό ποια μορφή. Σειρά ολόκληρη εγκρίτων Ίεραρχών εφιστούσαν την προσοχή της Συνόδου στην κρίσιμη κατάσταση της ανά την οικουμένη Όρθοδοξίας, στην μεγάλη περίσκεψη και εμβριθή μελέτη του προβλήματος χωρίς βιασύνη και τις έξωθεν πιέσεις. Μερικοί Μητροπολίτης, ακόμη και όσοι απουσίασαν από τη Σύνοδο, υπέβαλαν γραπτά αιτήματά τους στη Σύνοδο για αναβολή της λήψεως της αποφάσεως.

Αποφάσεις της Συνόδου Ίεραρχίας στην Εκκλησία της Ελλάδος λαμβάνονται με ψηφοφορία όλων των συνέδρων. Καίτοι, δέν διενεργήθηκε η ψηφοφορία της Ίεραρχίας ούτε επί του θέματος της αναγνώρισεως των ουκρανικών σχισματικών παρατάξεων, αλλά ούτε και επί του θέματος εγκρίσεως των αποφάσεων της Διαρκούς Ίεράς Συνόδου. Αυτά ειδικότερα πληροφόρησε ο Μητροπολίτης Κηθύρων Σεραφείμ: «Οι άποφάσεις λαμβάνονται, ως γνωστόν, εις τόν έκκλησιαστικό μας χώρο μέ ψηφοφορία: είτε δι' άνατάσεως χειρός, είτε φανερά, είτε μυστική ή κατόπιν έρωτήσεως προς όλους τους συνέδρους. Ήμπορεί νά υπήρξαν άρκετές φωνές υπέρ της Αυτόκεφαλίας, αλλά σημαντικός αριθμός ήτο και εκείνων οι όποιοι υπεστήριξαν τήν αντίθετη άποψι, αλλά και αυτών, οι όποιοι σιωπώντες συμπαρετάσσοντο μέ τους δευτέρους».

Δεν υπάρχει σε ανοικτή πρόσβαση κάποιο επίσημο κείμενο που να υπογράφηκε από Έλληνες αρχιερείς και το οποίο θα μπορούσε κανείς να θεωρεί μαρτυρία της ενιαίας συνοδικής αποφάσεως της Τοπικής Εκκλησίας. Ακόμη περισσότερο, πολύ σύντομα διαδόθηκε είδηση ότι η Όρθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος δήθεν αναγνώρισε το ουκρανικό αυτοκέφαλο, κάτι το οποίο δεν συνάδει ούτε προς το κείμενο του ανακοινωθέντος, αλλά ούτε και στις θέσεις πολλών συνέδρων. Εγείρονται σοβαροί φόβοι, ότι έν προκειμένω αθετήθηκε ο συνοδικός τρόπος λήψεως αποφάσεων, που είναι ευλογημένος από τα λόγια των Αγίων Αποστόλων: «Έδοξε γάρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν» (Πραξ. 15. 28) καθώς και την υπερχλιετή ιστορία της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας.

Εάν το ουκρανικό σχίσμα πράγματι θα αναγνωρισθεί από την Όρθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος ή

τον Προκαθήμενό της – σε μορφή συλλειτούργων, λειτουργικής μνημονεύσεως του αρχηγού του σχίσματος ή αποστολής προς αυτόν επίσημων γραμμάτων – αυτό θα αποτελέσει μια θλιβερή μαρτυρία εμβάθυνσεως του διχασμού εντός της οικογένειας των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών. Όλη η ευθύνη του διχασμού θα επωμίζεται κυρίως ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος και εκείνες οι εξωτερικές πολιτικές δυνάμεις υπέρ των οποίων «νομιμοποιήθηκε» το ουκρανικό σχίσμα. Αντί να παραδεχθεί το διαπραχθέν σφάλμα και να προσπαθήσει να το διορθώσει με πανορθόδοξη διαβούλευση, ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος μπλοκάρισε κάθε πρωτοβουλία συνομιλιών στον τομέα αυτό και επί ένα χρόνο, σύμφωνα με πολλές μαρτυρίες, άσκησε μια άνευ προηγουμένου πίεση στους ιεράρχες της Εκκλησίας της Ελλάδος, απαιτώντας από αυτούς την αναγνώριση των σχισματικών. Έκανε επανειλημμένες δηλώσεις σχετικά με την αναγνώριση από την Εκκλησία της Ελλάδος των αντικανονικών ψευδο-ιεραρχών της Ουκρανίας ως μια υπόθεση προαποφασισμένη, σαν να μην επρόκειτο για μια ανεξάρτητη απόφαση της Αυτοκεφάλου Τοπικής Εκκλησίας. Η θέση της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία είναι περιορισμένη ουσιαστικά ως προς το αυτοκέφαλο καθεστώς αυτής, περιπλέκεται με την διπλή δικαιοδοσία σημαντικής μερίδας της ιεραρχίας της, που ιεροκανονικώς εξαρτάται από την Κωνσταντινούπολη: π.χ. στους ιεράρχες αυτούς κοινοποιήθηκε εγκύκλιο γράμμα με απαίτηση να αναγνωρίσουν άμεσα τη νεόδημητη ψευδο-εκκλησιαστική δομή. Όσοι αποδείχθηκαν τολμηροί και έλεγχαν δημοσίως τις πλάνες του Κωνσταντινουπόλεως, προχωρώντας σε συζήτηση με αυτόν, δέχθηκαν απειλές, ζητήθηκαν να τους εφαρμοσθούν μέτρα πειθαρχίας, κατηγορήθηκαν για προδοσία και έλλειψη πατριωτισμού.

Λύπη προκαλεί ότι η ιστορική προσφορά του Ελληνικού λαού στη μεταλαμπάδευση της Ορθοδοξίας ανταλλάσσεται με πρόσκαιρα πολιτικά κέρδη και υποστήριξη των αλλοτρίων προς την Εκκλησία γεωπολιτικών συμφερόντων. Όμως αυτές οι καταχρήσεις του εθνικού αισθήματος δεν θα στεφανωθούν με επιτυχία. Δεν θα μπορέσουν να υπονομεύσουν την ενότητα της πίστεώς μας, η οποία εξαγοράσθηκε με το αίμα των νεομαρτύρων και ομολογητών των Εκκλησιών μας. Δεν θα διακόψουν την ενότητα της ασκητικής μας παραδόσεως, η οποία διαμορφώθηκε με άθλους πολλών οσίων πατέρων και αγωνιστών. Δεν θα καταστρέψουν την αιώνια φιλία του Ελληνικού και των Σλαβικών λαών, η οποία πληρώθηκε με το αίμα των Ρώσων στρατιωτών και σφυρηλατήθηκε με κοινούς αγώνες για την ελευθερία του αδελφού Ελληνικού λαού.

Εκτιμούμε την προσευχητική κοινωνία με τους αδελφούς μας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδος και θα κρατήσουμε με αυτήν ζωντανή, κανονική και ευχαριστιακή σχέση μέσω όλων των ιεραρχών και ποιμένων, οι οποίοι ήδη τάχθηκαν και θα ταχθούν στο περαιτέρω κατά της αναγνωρίσεως του ουκρανικού σχίσματος, μέσω όσων δεν θα μολυνθούν με συλλείτουργα με σχισματικούς ψευδο-ιεράρχες, αλλά θα αποτελέσουν παραδείγματα της χριστιανικής ανδρείας και σταθερής εμμονής στην αλήθεια του Χριστού. Ο Κύριος να τους ενδυναμώνει στον ομολογητικό τους αγώνα με πρεσβείες των Αγίων Μάρκου της Εφέσου και Γρηγορίου του Παλαμά, του Οσίου Μαξίμου του Ομολογητού και όλων των Ελλήνων Αγίων, τους οποίους ευλαβούμασταν και ευλαβούμαστε στην Αγία Ρως.

Ταυτόχρονα ενθυμούμαστε ότι οι ιεροί κανόνες κατακρίνουν όσους δέχονται σε προσευχητική κοινωνία και προχωρούν σε συλλείτουργα με τους καθηρημένους και ακοινωνήτους (Αποστ. 10, 11, 12, Α' Οικ. 5, Αντιοχ. 2 κα.). Κατόπιν τούτων διακόπτουμε προσευχητική και ευχαριστιακή κοινωνία με όσους αρχιερείς της Εκκλησίας της Ελλάδος δέχθηκαν ή δεχθούν σε τέτοια κοινωνία εκπροσώπους των ουκρανικών μη κανονικών σχισματικών κοινοτήτων. Επίσης δεν δίνουμε την ευλογία μας για προσκυνηματικές εκδρομές σε επαρχίες, οι οποίες ποιμαίνονται από τους έν λόγω ιεράρχες. Οι σχετικές πληροφορίες θα κοινοποιηθούν ευρέως στους προσκυνηματικούς και τουριστικούς οργανισμούς των χωρών, που αποτελούν τον κανονικό χώρο της καθ'ήμας Εκκλησίας.

Η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας εξουσιοδοτεί τον Αγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλο να διακόψει το μνημόσυνο του Μακαριωτάτου

Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου σε περίπτωση καθ'ην ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ελλάδος αρχίσει να μνημονεύει στις θείες ακολουθίες αρχηγό μιας εκ των ουκρανικών σχισματικών παρατάξεων ή αναλάβει άλλες πρωτοβουλίες, που θα επιμαρτυρούν την γενομένη από αυτόν αναγνώριση του ουκρανικού εκκλησιαστικού σχίσματος.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/46006/>